

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS
BETÄNKANDE nr 19/1990-91 med anledning av ltl Barbro Sundbacks hemställningsmotion till landskapsstyrelsen angående miljöanpassning av femårsplanerna för landskapets skogar.

Landstinget har den 27 mars 1991 inbegärt lag- och ekonomiutskottets yttrande över nämnda motion. Utskottet, som i ärendet hört biträdande landskapsförstämestaren Carl-Gustav Zilliacus, Ålands producentförbunds verkställande direktör Henrik Beckman och skogsbruksingenjören Roger Slotte får i anledning härav anföra följande.

I motionen sägs att landskapsstyrelsen skall föregå med gott exempel och visa på nytänkande i fråga om ett mjukt och naturenligt skogsbruk. Motionären föreslår därför att de femårsplaner som uppgörs för landskapets skogar skall vara miljöanpassade och medföra att rekreationsvärdena bibehålls.

Lag- och ekonomiutskottet konstaterar att skogsbruket är en näring med ett långsiktigt perspektiv. Att göra upp planer för skogsbruket är en gammal tradition med rötter i 1800-talet och rationella 10-års planer av dagens modell har i landskapet uppgjorts sedan 30-talet.

I landskapets ägo finns 23 lägenheter med sammanlagt knappt 2.400 ha skogsmark. Av dessa 2.400 ha utgör ca 788 ha impediment och ca 220 ha s.k. tvinnmark. Återstår således 1.400 ha växtlig skogsmark. Noteras kan att såväl impediment som tvinnmark är i princip orörda naturområden som oftast väl lämpar sig för rekreation och som vanligtvis utgör betydelsefulla inslag i landskapsbilden. Av den sammanlagda skogsarealen i landskapet äger landskapet ca 2 procent.

Det genomsnittliga uttaget ur landskapsägd skog under en tioårsperiod utgör ca 40.000 m³ vilket medför ett icke betydelseöst tillskott till landskapets enskilda medel. Landskapets skogsbruk medför även sysselsättningseffekter i det att 2 personer året runt är heltidsanställda och 2 deltidanställda för avverkning och skogsskötsel. Utskottet noterar att uttaget ökat från år till år trots att avverkningen sker enligt principen om ett "uthålligt skogsbruk" d.v.s. högst tillväxten avverkas. Enligt utskottets bedömning utgör detta ett tecken på att landskapets skogar sköts väl.

Utskottet konstaterar att redan gällande skogsbruksplan för åren 1981-90 beaktar miljö- och rekreationsintressen. I planen har det tagits hänsyn till landskapsbilden på sådant sätt att högre berg och strandlinjer skall vara föremål för en speciell behandling som går ut på enbart försiktiga utglesningar i befintliga bestånd. Utskottet konstaterar att skogsbruket på Åland i relativt stor omfattning bedrivs som s.k. självverksamhet vilken i allmänhet är mycket skonsam mot naturen. Även i övrigt medför små och därför ofta manuellt avverkade arealer ett naturvårdsanpassat skogsbruk.

Vidare konstaterar lag- och ekonomiutskottet att den nya 10-årsplanen utarbetas i samråd med såväl fastländska som svenska skogsvårdsexperter. Även landskapets miljövårdsbyrås utlåtande kommer att inhämtas. Det har kommit till utskottets kännedom att landskapsstyrelsens skogsbruksbyrå samarbetar med vissa skogs nämnder i riket t.ex. gällande utarbetande av informationsmaterial. I broschyren "Råd i god skogsvård", som utgivits som ett resultat av ett sådant samarbete finns t.ex. utförliga råd och anvisningar om speciella hänsyn till naturvården. Enligt vad utskottet fått erfara kunde byrån dock bättre än hittills också gentemot allmänheten sprida information om dessa naturvårdsinsatser.

Utskottet delar motionärens uppfattning att landskapet bör föregå med gott exempel även vad gäller skogsbruket. Enligt utskottets uppfattning bör landskapet kunna uppvisa en modell för bedrivna av sådant skogsbruk där såväl miljövårds- som ekonomiska intressen beaktas. Man bör dock hålla i minnet att begrepp som "miljöanpassat", "naturenligt" och "rekreationsintressen" är relativa och beroende av vars och ens synsätt och värderingar.

Utskottets beslut har tillkommit genom omröstning (3-2) med ledamöterna Hedman-Jaakkola och Holmberg i minoritet. Ledamoten Hedman-Jaakkola anmäler avvikande åsikt och anser att motionen bör godkännas för att stödja en mera ståndortsanpassad skogsvård.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt förslå

att Landstinget förkastar hemställningsmotion nr 19/1990-91.

Mariehamn den 2 april 1991

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Anders Eriksson
ordförande

Susanne Eriksson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Anders Eriksson, viceordföranden Söderlund samt ledamöterna Harry Eriksson, Hedman-Jaakkola och Holmberg.